

ΚΥΠΡΙΑΚΗ ΔΗΜΟΚΡΑΤΙΑ
ΥΠΟΥΡΓΕΙΟ ΥΓΕΙΑΣ

ΙΑΤΡΙΚΕΣ ΥΠΗΡΕΣΙΕΣ ΚΑΙ
ΥΠΗΡΕΣΙΕΣ ΔΗΜΟΣΙΑΣ ΥΓΕΙΑΣ
1449 ΛΕΥΚΩΣΙΑ

**ΚΑΤΕΥΘΥΝΤΗΡΙΕΣ ΟΔΗΓΙΕΣ ΓΙΑ ΤΗΝ ΕΡΓΑΣΤΗΡΙΑΚΗ
ΔΙΑΓΝΩΣΗ/ΕΠΙΒΕΒΑΙΩΣΗ ΤΗΣ HIV ΛΟΙΜΩΞΗΣ**

Με τη συνεργασία των Ιατρών και Λειτουργών Μονάδας Επιδημιολογικής Επιτήρησης και Ελέγχου Λοιμωδών Νοσημάτων των Ιατρικών Υπηρεσιών και Υπηρεσιών Δημόσιας Υγείας, των Λειτουργών Νοσοκομειακού Εργαστηρίου του Εργαστήριου Ανοσολογίας ως Εργαστήριο Αναφοράς του Γ. Ν. Λευκωσίας και των Νοσηλευτών του Κέντρου Αναφοράς Ιολογικών Παθήσεων NAM III και Κέντρου Συμβουλευτικής Λινόπετρας, με τη συμβολή της Εθνικής επιτροπής για το AIDS.

Λευκωσία, 2025

Εισαγωγή

Ο Παγκόσμιος Οργανισμός Υγείας (ΠΟΥ) δημοσίευσε για πρώτη φορά κατευθυντήριες οδηγίες το 2015 με σκοπό την υποστήριξη των Κρατών Μελών προς επίτευξη των παγκόσμιων στόχων του ΟΗΕ για τον HIV.

Οι στόχοι που έχουν τεθεί από τον ΠΟΥ για αναχαίτηση της επιδημίας HIV/AIDS αφορά την επίτευξη τριών οροσήμων (στόχων) στην αλυσίδα διάγνωσης-αγωγής-παρακολούθησης των ατόμων που ζουν με τον HIV. Συγκεκριμένα, κάθε χώρα μέλος οφείλει να επιτύχει τους ακόλουθους στόχους:

- >95% των ατόμων που ζουν με τον HIV **να έχουν διαγνωστεί** και να γνωρίζουν την οροθετικότητα τους
- >95% μεταξύ των διαγνωσμένων ατόμων που ζουν με τον HIV **να λαμβάνει αντιρετροϊκή αγωγή**
- >95% των ατόμων που λαμβάνουν αντιρετροϊκή αγωγή, **να έχει ιολογική καταστολή** (μη ανιχνεύσιμο ιικό φορτίο)
- **ΜΗΔΕΝΙΚΟ** κοινωνικό στίγμα

Έκτοτε, για υποστήριξη των συνεχιζόμενων προσπάθειών για επίτευξη των παγκόσμιων στόχων 95-95-95, οι επικαιροποιήσεις των κατευθυντήριων οδηγιών πρόσθεσαν νέες, βασισμένες σε αποδεικτικά στοιχεία, προσεγγίσεις για τις υπηρεσίες εξέτασης για τον HIV.

Οι Ιατρικές Υπηρεσίες και Υπηρεσίες Δημόσιας Υγείας ως η αρμόδια αρχή προχώρησαν βασιζόμενες στις οδηγίες του ΠΟΥ σε επικαιροποίηση των οδηγιών συνδυάζοντας υφιστάμενες και νέες κατευθύνσεις σχετικά με τη διαδικασία επιβεβαίωσης εργαστηριακού αποτελέσματος και διασύνδεσης των θετικών ατόμων με την Γρηγόριο Κλινική.

Στόχοι των κατευθυντήριων οδηγιών αποτελούν:

- (α) η έγκαιρη και έγκυρη διάγνωση των ατόμων που ζουν με τον HIV
- (β) η διασφάλιση της ποιότητας της διαδικασίας εξέτασης
- (γ) η ταχύτερη διασύνδεση των ασθενών με την κλινική για θεραπεία και παρακολούθηση
- (δ) η επίτευξη των στόχων 95-95-95

Οι κατευθυντήριες οδηγίες αποτελούν ένα σημαντικό εργαλείο:

- ✓ Για τους επαγγελματίες υγείας, αφού θα συμβάλουν στην ορθότερη διαδικασία για μείωση των διαγνωστικών λαθών, μείωση του χρονικού διαστήματος από τη διάγνωση μέχρι την παραπομπή στη Γρηγόριο κλινική για άμεση έναρξη αντιρετροϊκής αγωγής και παρακολούθησης για γρήγορη επίτευξη ιικής καταστολής καθώς και στην αποτελεσματικότερη αξιοποίηση των πόρων
- ✓ Για όλους τους πολίτες που επιθυμούν να γνωρίζουν τις διαδικασίες διαγνωστικού ελέγχου της λοίμωξης HIV

Ενότητα 1: Αλγόριθμος (διαδικασία) για εργαστηριακή διάγνωση για HIV λοίμωξη και διασύνδεση με Γρηγόριο Κλινική

I. Άτομα που εξετάστηκαν στα πλαίσια υπηρεσιών εξωνοσοκομειακής φροντίδας

Επί **θετικού** εργαστηριακού αποτελέσματος για τον HIV, ανεξαρτήτου μεθοδολογίας, δεν είναι αναγκαία η επιπρόσθετη δειγματοληψία από το ίδιο εργαστήριο για επανάληψη της εργαστηριακής εξέτασης αφού θα ακολουθηθεί ο πιο κάτω αλγόριθμος επιβεβαίωσης του εργαστηριακού αποτελέσματος.

Η διενέργεια της επιβεβαιωτικής εργαστηριακής εξέτασης θα γίνει από το εργαστήριο αναφοράς (Εργαστήριο Ανοσολογίας, Γ. Ν. Λευκωσίας, τηλ. επικοινωνίας 22 603389). Το αρχικό δείγμα δεν αποστέλλεται στο εργαστήριο αναφοράς για περαιτέρω επιβεβαιωτικό έλεγχο.

Το εργαστήριο έχει ευθύνη να ενημερώσει άμεσα τον θεράπων/παραπέμπων ιατρό.

Ο θεράπωντας ιατρός:

- α) ενημερώνει τον ασθενή για την ανάγκη περαιτέρω διερεύνησης,
- β) επικοινωνεί με ένα εκ των πιο κάτω κέντρων για ενημέρωση αναφορικά με το περιστατικό και για διευθέτηση ραντεβού για επαναληπτική δειγματοληψία.

Σημειώνεται ότι σε περίπτωση που ο ασθενής δεν έχει θεράπων ιατρό και αυτόβουλα διενέργησε την εξέταση, τότε το εργαστήριο θα πρέπει να ενεργήσει ως ο θεράπων ιατρός.

1. **Γρηγόριος Κλινική**, Γενικό Νοσοκομείο Λάρνακας, Δρ. Γιώργος Σιακαλλής, Δρ. Ιωάννα Γεωργίου, Νοσηλευτική Λειτουργός κα. Μαρία Θεοδοσίου
Τηλέφωνο Επικοινωνίας: 24 800464, 24 800466
email: pa.egkomitis@shso.org.cy
Ωράριο Λειτουργίας: 7:00-15:00
2. **Κέντρο Αναφοράς Ιογενών Παθήσεων**, Μακάριο Νοσοκομείο NAMIII, Νοσηλευτική Λειτουργός κα. Δήμητρα Αθηνοδώρου
Τηλέφωνο Επικοινωνίας: 22 405492
Ωράριο Λειτουργίας: 7:30-15:00
3. **Κέντρο Υγείας Λινόπετρας**
Νοσηλευτικός Λειτουργός κος Πέτρος Κούσιος
Τηλέφωνο Επικοινωνίας: 25 804102
Ωράριο Λειτουργίας: 7:30-15:00

Στο κέντρο καταγράφονται τα βασικά στοιχεία ταυτοποίησης του ατόμου και λαμβάνεται δείγμα που αποστέλλεται για επαναληπτικό έλεγχο.

Το δείγμα που λαμβάνεται στη Γρηγόριο Κλινική ή στο Κέντρο Υγείας Λινόπετρας θα αναλυθεί στα Νοσοκομειακά Εργαστήρια του Γ. Ν. Λάρνακας ή Λεμεσού. Το δείγμα που λαμβάνεται στο Κέντρο Αναφοράς Ιογενών Παθήσεων στέλνεται απευθείας στο Εργαστήριο Αναφοράς στο Γ. Ν. Λευκωσίας. Το πρώτο αυτό επαναληπτικό δείγμα αναλύεται με Ανοσοενζυματικές Μεθόδους.

Στο Διάγραμμα 1 περιγράφεται η διαδικασία που πρέπει να ακολουθηθεί ανάλογα με το εργαστηριακό αποτέλεσμα.

Στη περίπτωση που το εργαστηριακό αποτέλεσμα είναι θετικό, το Κέντρο Αναφοράς Ιογενών Παθήσεων έχει την ευθύνη να ενημερώσει για το νέο περιστατικό την Γρηγόριο Κλινική καθώς και για την αποστολή του επιδημιολογικού δελτίου στην Μονάδα Επιδημιολογικής Επιτήρησης και Ελέγχου Λοιμωδών Νοσημάτων (ΜΕΕ&ΕΛΝ), των Ιατρικών Υπηρεσιών και Υπηρεσιών Δημόσιας Υγείας του Υπουργείου Υγείας (ΙΥ&ΥΔΥ).

Οι κάτωθι διαδικασίες οφείλουν να διεκπεραιώνονται χωρίς καθυστερήσεις ούτως ώστε να διασφαλίζεται η άμεση διασύνδεση με την Γρηγόριο Κλινική.

Σε περίπτωση ανεύρεσης θετικού αποτελέσματος σε εγκυμονούσα γυναίκα, ανεξαρτήτως μεθόδου, ΑΜΕΣΗ επικοινωνία και παραπομπή με τη Γρηγόριο Κλινική (24800464/466).

Πιο κάτω αναφέρονται οι Ιατροί Λοιμωξιολόγοι στους οποίους δύναται να παραπέμπονται τα περιστατικά σύμφωνα με τον αλγόριθμο.

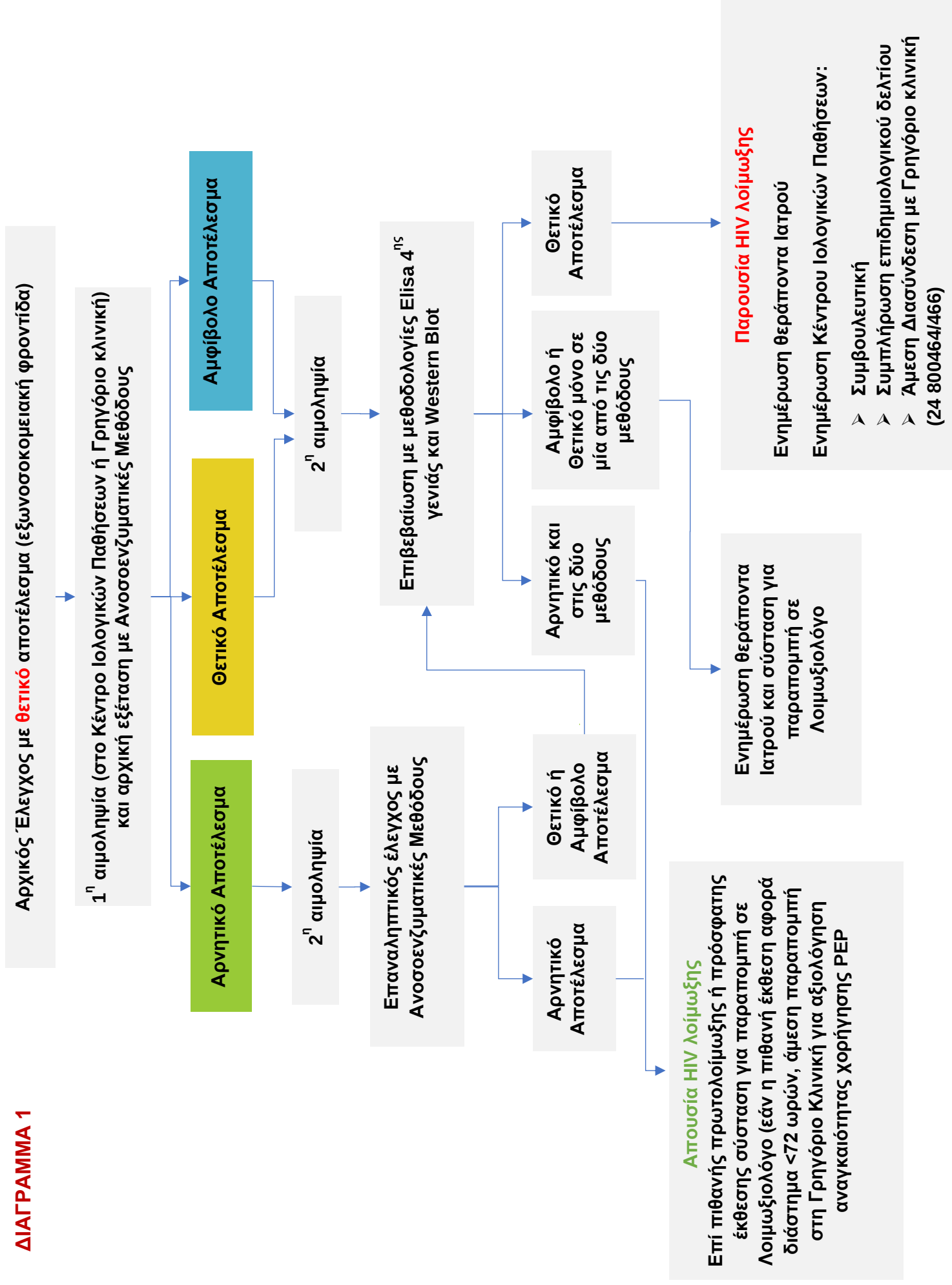
Δρ. Κώστας Κωνσταντίνου, Γ.Ν. Λευκωσίας, τηλέφωνο επικοινωνίας 22 603454, 22 604292

Δρ. Λίνος Χατζηχάννας, Γ.Ν. Λευκωσίας, τηλέφωνο επικοινωνίας 22 603454, 22 604292

Δρ. Άριτος Αριστοδήμου, Γ. Ν. Λεμεσού, τηλέφωνο επικοινωνίας 25 801100

Δρ. Γεώργιος Σιακαλλής, Γ.Ν. Λάρνακας, τηλέφωνο επικοινωνίας 24 800464

Δρ. Ιωάννα Γεωργίου, Γ.Ν. Λάρνακας, τηλέφωνο επικοινωνίας 24 800466

II. Άτομα στα πλαίσια υπηρεσιών ενδονοσοκομειακής φροντίδας

Επί **θετικού ή αμφιβόλου** αποτελέσματος για HIV σε νοσηλευόμενους ασθενείς τότε διενεργείται επαναληπτική δειγματοληψία και ακολουθείται η διαδικασία που περιγράφεται στο **Διάγραμμα 2**.

Αν ο ασθενής νοσηλεύεται σε νοσηλευτήριο του ΟΚΥΠΥ άλλης επαρχίας εκτός Λευκωσίας ή σε Ιδιωτικό νοσηλευτήριο τότε λαμβάνεται δεύτερο δείγμα και στέλνεται στο Εργαστήριο Αναφοράς (Εργαστήριο Ανοσολογίας, Γ. Ν. Λευκωσίας) μαζί με το πρώτο δείγμα για την διενέργεια εξέτασης και με τις τρεις μεθόδους Ανοσοενζυματικές Μεθόδους, ELISA και Western Blot.

Το Εργαστήριο Αναφοράς ενημερώνει για το θετικό αποτέλεσμα το θεράπων ιατρό και το Κέντρο Αναφοράς Ιογενών Παθήσεων. Το προσωπικό του Κέντρου επισκέπτεται τον ασθενή στο νοσηλευτήριο για συμβουλευτική και συμπλήρωση του επιδημιολογικού δελτίου το οποίο αποστέλλετε στην ΜΕΕ&ΕΛΝ. Αμέσως μετά το εξιτήριο ο ασθενής παραπέμπεται στην Γρηγόριο Κλινική ή αν η κατάσταση του ασθενή επιβάλλει την μεταφορά του στην Γρηγόριο Κλινική τότε ενημερώνεται η Κλινική και γίνεται άμεσα η μεταφορά του με ασθενοφόρο.

Έλεγχος στα πλαίσια ενδοσκομικής φροντίδας

III. Άτομα που διαμένουν σε Κέντρα Φιλοξενίας

Αν το πρώτο δείγμα για έλεγχο για HIV (το οποίο αποστέλλεται στο Εργαστήριο Αναφοράς) έχει θετικό αποτέλεσμα τότε λαμβάνεται από το προσωπικό του Κέντρου Φιλοξενίας δεύτερο δείγμα για επιβεβαίωση του πρώτου ακολουθώντας τον αλγόριθμό που αφορά τους ενδονοσοκομειακούς ασθενείς.

Εφόσον το θετικό αποτέλεσμα επιβεβαιωθεί, το άτομο μεταφέρεται στο Κέντρο Αναφοράς Ιογενών Παθήσεων για συμβουλευτική, συμπλήρωση του επιδημιολογικού δελτίο και άμεση παραπομπή στην Γρηγόριο Κλινική. Αν το αποτέλεσμα είναι αμφίβολο διευθετείται άμεσα η παραπομπή του ατόμου σε ιατρό Λοιμωξιολόγο/Παθολόγο με εξειδίκευση στον HIV.

Ιατρικές Υπηρεσίες και Υπηρεσίες Δημόσιας Υγείας

Υπουργείο Υγείας